

Věc C-356/05

Elaine Farrell

v.

Alan Whitty a další

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce
podaná High Court (Irsko)]

„Povinné pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel – Směrnice 72/166/EHS, 84/5/EHS/ a 90/232/EHS – Škoda způsobená osobám cestujícím ve vozidle – Část vozidla, která není uzpůsobena pro přepravu cestujících vsedě“

Stanovisko generální advokátky C. Stix-Hackl přednesené dne 5. října 2006 I - 3070

Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 19. dubna 2007 I - 3093

Shrnutí rozsudku

1. *Sbližování právních předpisů – Pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel – Směrnice 90/232 (Směrnice Rady 90/232, článek 1)*

2. *Sbližování právních předpisů – Pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel – Směrnice 72/166, 84/5 a 90/232*
(*Směrnice Rady 72/166, 84/5 a 90/232, článek 1*)

3. *Akty orgánů – Směrnice – Přímý účinek*
(*Článek 249 třetí pododstavec ES; směrnice Rady 90/232, článek 1*)

1. Článek 1 třetí směrnice 90/232 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel musí být vykládán tak, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle které povinné pojištění občanskoprávní odpovědnosti za škodu z provozu motorového vozidla nepokrývá odpovědnost za škodu na zdraví způsobenou osobám cestujícím v části vozidla, která nebyla navržena ani vyrobena se sedadly pro cestující.

další omezení povinného pojištění ve vztahu k cestujícím.

(viz body 29, 36, výrok 1)

Vzhledem k tomu, že na jedné straně právo Společenství definuje a ohraničuje případy, pro které je možné stanovit výjimku z povinnosti chránit osoby poškozené dopravními nehodami, a že na straně druhé uskutečnění cílů právních předpisů Společenství vyžaduje jednotný přístup k pojistné ochraně cestujících na úrovni Společenství, nemohou tedy členské státy stanovit

2. Cílem směrnic 72/166, 84/5 a 90/232 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel není harmonizovat režimy občanskoprávní odpovědnosti členských států a za současného stavu práva Společenství si mohou členské státy stanovit režim občanskoprávní odpovědnosti použitelný na nehody způsobené provozem vozidel. Členské státy však mají povinnost zajistit, aby občanskoprávní odpovědnost uplatňovaná podle jejich vnitrostátního práva byla kryta pojištěním, které vyhovuje ustanovením tří výše uvedených směrnic.

Členské státy kromě toho musí při výkonu svých pravomocí v této oblasti dodržovat právo Společenství, konkrétně pak článek 1 třetí směrnice, a ustanovení vnitrostátního práva o výplatě náhrady škody z nehod způsobených provozem vozidla nemohou uvedený článek zbavit jeho užitečného účinku.

Vnitrostátní právní úprava, definovaná na základě obecných a abstraktních kritérií, tudíž nemůže pouze z důvodu podílu osoby cestující ve vozidle na vzniku škody odmítnout nebo nepřiměřeně omezit její právo na odškodnění. Rozsah takového odškodnění totiž může být omezen pouze za výjimečných okolností na základě individuálního posouzení a při současném dodržování práva Společenství.

(viz body 33–35)

3. Článek 1 třetí směrnice 90/232 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občansko-právní odpovědnosti z provozu motoro-

vých vozidel splňuje všechny podmínky požadované k tomu, aby vyvolával přímý účinek, a tudíž přiznává jednotlivcům práva, která mohou uplatnit přímo u vnitrostátních soudů. Je však na vnitrostátním soudu, aby ověřil, zda se tohoto ustanovení lze dovolávat proti takovému subjektu, jakým je Motor Insurers Bureau of Ireland.

Směrnice se totiž nelze dovolávat proti jednotlivcům, je však možné se jí dovolávat proti státu, přičemž je nerozhodné, zda jedná v postavení zaměstnavatele, či orgánu veřejné správy. Mezi entity, proti kterým se lze dovolávat ustanovení směrnice, která mohou vyvolávat přímé účinky, patří útvar, který byl bez ohledu na svou právní formu pověřen na základě aktu orgánu veřejné správy výkonem služby ve veřejném zájmu pod kontrolou posledně uvedeného orgánu a který k tomu disponuje výjimečnými pravomocemi ve srovnání s těmi, které vyplývají z pravidel použitelných na vztahy mezi jednotlivci.

(viz body 40, 44, výrok 2)